

ПРАВИЛА **перевезення вантажів, пасажирів і багажу внутрішнім водним транспортом**

I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють загальні умови перевезення вантажів, пасажирів і багажу внутрішнім водним транспортом та визначають права і обов'язки перевізників, вантажовідправників, вантажоодержувачів та пасажирів.

Ці Правила не регламентують перевезення небезпечних вантажів.

2. У цих Правилах терміни вживаються у такому значенні:

багажна квитанція – квитанція у паперовій або електронній формі або частина проїзного документа, яка є підтвердженням прийняття перевізником від пасажирів зареєстрованого багажу до перевезення;

вантаж - всі предмети з моменту прийняття для перевезень до здачі вантажоодержувачу (крім небезпечних вантажів);

вантажне місце - умовна одиниця вантажу для приймання його для перевезення або здачі вантажоодержувачу при здійсненні навантаження або розвантаження;

вантажовідправник - юридична або фізична особа, яка відправляє вантаж для перевезення внутрішніми водними шляхами;

вантажодержувач - юридична або фізична особа, яка одержує вантаж, перевезений внутрішніми водними шляхами;

внутрішній коносамент - перевізний документ у електронній або паперовій формі, що засвідчує прийняття перевізником вантажу від вантажовідправника для здійснення перевезення внутрішніми водними шляхами у каботажному рейсі;

договір про перевезення - угода між перевізником та вантажовідправником, укладена відповідно до чинного законодавства України, що є підставою для здійснення перевезення вантажів судном (складом суден) внутрішніми водними шляхами;

коносамент - перевізний документ, що засвідчує прийняття перевізником вантажу від вантажовідправника для здійснення міжнародного перевезення судном (складом суден) та/або у випадку, коли перевезення здійснюється в межах території України з річкового порту (терміналу) або іншого місця відправлення на внутрішніх водних шляхах до морського порту, або іншого

місця призначення на внутрішніх морських водах та/або з морського порту, або іншого місця відправлення на внутрішніх морських водах до річкового порту (терміналу) або іншого місця призначення на внутрішніх водних шляхах;

маркування - потрібні написи, зображення та умовні позначки, вміщені на упаковці, бирках або самому вантажі, який відвантажується для належного перевезення та здачі вантажоодержувачу;

організована група пасажирів - належним чином організована туристичною організацією або будь-якою юридичною чи фізичною особою група пасажирів у кількості 10 і більше осіб, які здійснюють спільну поїздку судном за однаковим маршрутом і з однією метою поїздки;

перевізний документ - документ, що засвідчує прийняття перевізником вантажу від вантажовідправника для здійснення перевезення судном (складом суден) (транспортна накладна, внутрішній коносамент, коносамент);

приймання вантажу - подання вантажовідправником підготовленого для відправлення вантажу та інформації про вантаж для внесення до внутрішнього коносаменту перевізнику з наступним навантаженням на транспортний засіб та оформлення документів про прийняття вантажу перевізником для відправлення;

проїзний документ - документ у електронній або паперовій формі, який є підставою для проїзду пасажирів внутрішнім водним транспортом (квиток, електронний квиток, колективний квиток, посадочний документ);

ручна поклажа - незареєстрований багаж пасажирів, який під час перевезення за згодою перевізника перебуває під контролем пасажирів та може бути розміщений на судні у місцях, що призначені для розміщення ручної поклажі;

транспортна накладна - перевізний документ, що засвідчує перевезення перевізником власного вантажу внутрішніми водними шляхами.

Всі інші терміни у цих Правилах вживаються у значеннях, наведених у Кодексі торговельного мореплавства України, Законі України «Про внутрішній водний транспорт», Законі України «Про електронні документи та електронний документообіг».

II. Перевезення вантажів

1. Перевезення вантажів судном (складом суден) здійснюється на підставі договору про перевезення вантажів (крім перевезення перевізником власних вантажів).

Договір про перевезення вантажів укладається відповідно до норм Цивільного та Господарського кодексів України.

2. Перевізник під час здійснення перевезення вантажу повинен забезпечити дотримання вимог з безпеки судноплавства та запобігання забрудненню навколишнього природного середовища.

3. Судна, які використовуються для перевезення вантажів, повинні відповідати вимогам безпеки, охорони праці та екології, перебувати в належному технічному і санітарному стані, бути укомплектованими відповідно до вимог законодавства. Не допускається для перевезень вантажів судно (склад суден), яке не відповідає встановленим національним законодавством або міжнародними договорами України вимогам щодо безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, за відсутності належного рівня підготовки, комплектування і кваліфікації членів екіпажу, безпечних умов для життя та здоров'я членів екіпажу та відповідних чинних судових документів і документів членів екіпажу.

4. Для перевезення вантажів перевізник оформлює перевізний документ відповідного виду в залежності від виду перевезення.

5. У разі здійснення перевезення власних вантажів оформлюється транспортна накладна, яка повинна містити наступні відомості:

дата складення;

інформація про перевізника (повне найменування згідно з установчими документами та код ЄДРПОУ, місцезнаходження для юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) для фізичної особи);

інформація про судно (склад суден), яким перевозиться вантаж внутрішніми водними шляхами (назва судна, що зазначена в судових документах, унікальний європейський ідентифікаційний номер судна (за наявності). У випадку перевезення вантажу складом суден – назва та унікальний європейський ідентифікаційний номер судна (за наявності) вказується для кожного із цих суден);

річковий порт (термінал) відправлення або іншого місця відправлення (назва та місцезнаходження);

річковий порт (термінал) призначення або іншого місця призначення (назва та місцезнаходження);

відомості про вантаж (повне і точне найменування вантажу, кількість вантажних місць окремо за кожним найменуванням і за кожним видом упакування, вид упакування, маса вантажу брутто в кілограмах);

відстань перевезення (відстань перевезення вантажу в кілометрах від річкового порту (терміналу) або іншого місця відправлення до річкового порту (терміналу) призначення або іншого місця призначення);

відмітка прибуття вантажу (дата фактичного прибуття вантажу в річковий порт (термінал) призначення або інше місце призначення та підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, уповноваженої перевізником на прийняття вантажу).

6. Для кожного перевезення вантажу внутрішніми водними шляхами у каботажних рейсах перевізником оформлюється внутрішній коносамент, який оформлюється відповідно до типової форми, наведеної у додатку до цих Правил.

7. У разі здійснення міжнародного перевезення та/або у випадку, коли перевезення здійснюється в межах території України з річкового порту (терміналу) або іншого місця відправлення на внутрішніх водних шляхах до морського порту, або іншого місця призначення на внутрішніх морських водах та/або з морського порту, або іншого місця відправлення на внутрішніх морських водах до річкового порту (терміналу) або іншого місця призначення на внутрішніх водних шляхах перевізник оформляє коносамент відповідно до вимог, встановлених у Кодексі торговельного мореплавства України.

8. Вантажовідправник, який уклав з перевізником договір про перевезення, зобов'язаний до передачі вантажу перевізнику надати йому інформацію про вантаж, що підлягає перевезенню, для внесення до внутрішнього коносаменту, зокрема:

розміри, кількість місць, кількість або вагу та питомий навантажувальний об'єм вантажу;

маркування, необхідне для ідентифікації вантажу;

характер, особливості та властивості вантажу;

інформацію щодо митного режиму.

9. Вантажі, які підлягають спеціальній охороні та супроводу за переліками, що затверджуються в установленому Законом України «Про транспорт» порядку, приймаються для перевезення і супроводжуються представником вантажовідправника. У внутрішньому коносаменті зазначається прізвище,

власне ім'я, по батькові (за наявності) представника вантажовідправника та документ, згідно з яким його уповноважено супроводжувати вантаж.

III. Вимоги до оформлення внутрішнього коносаменту

1. Внутрішній коносамент заповнюється перевізником в паперовому вигляді, роздруковується на бланку, виготовленому на білому папері стандартного формату А4 (210 x 297 мм) у трьох примірниках, один із яких після оформлення приймання вантажу до перевезення перевізником та присвоєння номеру і дати приймання вантажу видається вантажовідправнику та є квитанцією для приймання вантажу до перевезення, другий і третій передаються з вантажем до річкового порту (терміналу) призначення.

2. Допускається оформлення внутрішнього коносаменту у електронній формі (електронний внутрішній коносамент) з дотриманням вимог до заповнення внутрішнього коносаменту, встановлених у пункті 4 цього розділу. У такому разі паперовий документообіг не здійснюється. Електронний внутрішній коносамент після оформлення приймання вантажу до перевезення перевізником видається вантажовідправнику та є квитанцією для приймання вантажу до перевезення, та передається з вантажем до річкового порту (терміналу) призначення.

3. Порядок обміну електронним внутрішнім коносаментом із використанням електронного підпису відповідно до Законів України «Про електронні довірчі послуги» та «Про електронні документи та електронний документообіг» між вантажовідправником та перевізником, а також перевізником та вантажоодержувачем, зазначається в договорі між вантажовідправником і перевізником.

4. При оформленні внутрішнього коносаменту графі форми бланку повинні бути заповнені таким чином:

у верхній частині внутрішнього коносаменту вказується дата його складення (у форматі дд.мм.рррр.) та вказується номер і дата договору перевезення;

«Вантажовідправник» (а) - вказується повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, у разі коли вантажовідправником є фізична особа – вказується прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) згідно з паспортом, унікальний номер запису в Єдиному

державному демографічному реєстрі (за наявності). У випадку коли вантажовідправником є юридична особа вказується також код ЄДРПОУ юридичної особи. У графі може бути вказана тільки одна юридична або фізична особа;

«Місцезнаходження вантажовідправника» (a1) - вказується фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу вантажовідправника: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, вулиці та номера будинку. У випадку, коли вантажовідправником є фізична особа – вказується місце реєстрації: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, району, вулиці, номера будинку та номера квартири (за наявності); задеклароване місце проживання (за наявності). У графі зазначення скороченого місцезнаходження не допускається;

«Контактні дані вантажовідправника» (a2) - контактний номер телефону, адреса електронної пошти;

«Вантажоодержувач» (b) - вказується повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, у разі коли вантажоодержувачем є фізична особа – вказується прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) згідно з паспортом, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). У випадку коли вантажоодержувачем є юридична особа вказується також код ЄДРПОУ юридичної особи. У графі може бути вказана тільки одна юридична або фізична особа;

«Місцезнаходження вантажоодержувача» (b1) - вказується фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу вантажоодержувача: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, вулиці та номера будинку. У випадку коли вантажоодержувачем є фізична особа – вказується місце реєстрації: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, району, вулиці, номера будинку та номера квартири (за наявності); задеклароване місце проживання (за наявності). У графі скорочене місцезнаходження не допускається;

«Контактні дані вантажоодержувача» (b2) - контактний номер телефону, адреса електронної пошти;

«Вантажовласник» (c) - вказується повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, згідно відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, у разі коли вантажовласником є фізична особа – вказується прізвище, власне ім'я, по

батькові (за наявності) згідно з паспортом, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). У випадку коли вантажовласником є юридична особа вказується також код ЄДРПОУ юридичної особи. У графі може бути вказана тільки одна юридична або фізична особа;

«Місцезнаходження вантажовласника» (c1) - вказується фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу вантажовласника: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, вулиці та номера будинку. У випадку коли вантажовласником є фізична особа – вказується місце реєстрації: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, району, вулиці, номера будинку та номера квартири (за наявності); задеклароване місце проживання (за наявності). У графі зазначення скороченого місцезнаходження не допускається;

«Контактні дані вантажовласника» (c2) - контактний номер телефону, адреса електронної пошти;

«Перевізник» (d) - вказується повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця, згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. У випадку коли перевізником є юридична особа вказується також код ЄДРПОУ юридичної особи;

«Місцезнаходження перевізника» (d1) - вказується фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу перевізника: поштовий індекс, адреса з назвою міста або населеного пункту, вулиці, номера будинку. У графі зазначення скороченого місцезнаходження не допускається;

«Контактні дані перевізника» (d2) - контактний номер телефону, адреса електронної пошти;

«Судно (склад суден)» (e) - вказується повна (без скорочення) назва судна, що зазначена в судових документах, унікальний європейський ідентифікаційний номер судна (за наявності), яким перевозиться вантаж внутрішніми водними шляхами. У випадку перевезення вантажу складом суден – назва та унікальний європейський ідентифікаційний номером судна (за наявності) вказується для кожного із цих суден;

«Річковий порт (термінал) відправлення» (f) - вказується повне (без скорочення) найменування річкового порту (терміналу) згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, та поштова адреса фактичного місця відправлення, або найменування та місцезнаходження іншого місця, з якого здійснюється відправлення;

«Річковий порт (термінал) призначення» (g) - вказується повне (без скорочення) найменування річкового порту (терміналу) згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, та поштова адреса фактичного місця призначення, або найменування та місцезнаходження іншого місця прибуття;

«Відомості про вантаж» (h):

«Найменування вантажу» (h1) - вказується повне найменування вантажу. Скорочені та неповні найменування не допускаються;

«Маркування» (h2) - вказуються:

під час перевезення генеральних вантажів - транспортне маркування;

під час перевезення вантажів в контейнерах - відбитки пломб, літерні індекси, номери контейнерів;

«Характер, особливості, властивості» (h3) - вказуються характер вантажу, особливості вантажу та його перевезення, властивості вантажу (за наявності);

«Кількість місць» (h4) - вказується кількість вантажних місць окремо за кожним найменуванням і за кожним видом упакування;

«Вид пакування» (h5) - вказуються найменування упакування (ящики, мішки, кипи, бочки тощо). Якщо до перевезення пред'явлений вантаж без пакування, то в цій графі вказується скорочено «н/у» (тобто «не упакований») та вноситься відповідна відмітка «навалом», «насіпом» або «наливом»;

«Вага вантажу» (h6) - вказується вага вантажу брутто в кілограмах. Якщо за одним внутрішнім коносаментом перевозяться тарно-штучні вантажі різних найменувань і в різній упаковці, то в графі зазначаються маса вантажу кожного найменування окремо, кожного виду упаковки та загальна маса вантажів;

«Пломби вантажовідправника» (h7) - у випадку перевезення вантажів під пломбами вантажовідправника у графі вказується: «Під пломбами вантажовідправника NN_____». У випадку відсутності пломб - у цій графі пишеться слово «відсутнє»;

«Супровід вантажу» (h8) - у випадку перевезення вантажів у супроводі представника вантажовідправника або вантажоодержувача – ставиться відповідна відмітка та прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), паспортні дані особи, що супроводжує, реквізити документа, яким особу уповноважено на супровід;

«Відстань перевезення» (i) - зазначається відстань перевезення вантажу в кілометрах від місця відправлення до місця призначення. Графа заповнюється до виходу судна (складу суден) перевізника в рейс;

«Підписи» (j) - після ретельної перевірки зазначених у внутрішньому коносаменті відомостей, уповноважені особи вантажовідправника та перевізника

проставляють свої підписи і розбірливо зазначають свої прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

«Відмітка прибуття вантажу» (k) - зазначається перевізником календарна дата фактичного прибуття вантажу в річковий порт (термінал) прибуття або до іншого місця прибуття. У графі ставиться підпис уповноваженої особи перевізника, його прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);

«Відмітка вантажоодержувача» (l) - зазначається прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та підпис вантажоодержувача або уповноваженої особи вантажоодержувача;

«Зауваження до стану вантажу» (m) - заповнюється вантажоодержувачем при отриманні вантажу у випадку наявності зауважень щодо кількості та/або стану вантажу (виявлення нестачі або пошкодження вантажу). У графі ставиться дата зауважень, підпис, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) вантажоодержувача або уповноваженої ним особи;

«Дата отримання вантажу» - зазначається календарна дата фактичного отримання вантажоодержувачем вантажу у форматі (дд.мм.рррр.).

5. Усі відомості, передбачені формою бланка внутрішнього коносаменту, повинні бути внесені перевізником у відповідні графи. Виправлення у внутрішньому коносаменті не допускаються.

У разі необхідності зміни відомостей, внесених до внутрішнього коносаменту, перевізник зобов'язаний оформити новий внутрішній коносамент.

IV. Пакування вантажів

1. Перевезення вантажів здійснюється за умови їх належного упакування, якщо цього вимагає характер вантажу, з метою запобігання його втраті або пошкодженню з моменту його прийняття перевізником і до здачі та виключення можливості заподіяння ним шкоди судну або іншому вантажу.

2. При виборі упаковки потрібно враховувати спосіб, відстань і тривалість транспортування, температурний режим і вологість під час транспортування, пору року (погодні умови), сумісність з іншими вантажами тощо.

3. Характер упаковки повинен відповідати виду вантажу, вантажності судна (складу суден) та іншим умовам.

V. Маркування вантажів

1. На вантаж має бути нанесено маркування, у разі необхідності індивідуалізації окремих вантажів або партій вантажів.

2. Дані, наведені у внутрішньому коносаменті, мають повністю відповідати маркуванню.

3. При перевезенні вантажів навалом, насипом і наливом маркування не провадиться.

VI. Приймання вантажів до перевезення

1. Перевізник приймає вантажі для перевезення на підставі укладеного договору із вантажовідправником.

2. Місце фактичної здачі вантажовідправником та приймання перевізником вантажу для перевезення зазначається в договорі з наступним уточненням у заявці.

3. Перевізник має право відмовитись від приймання вантажу для перевезення, якщо вантажовідправником не підготовлено вантаж відповідно до вимог цих Правил, про що складається відповідний акт.

4. Типи та кількість суден, необхідних для виконання перевезень вантажів, визначаються перевізником залежно від обсягу і характеристик вантажу.

5. Перевізник зобов'язаний забезпечувати своєчасну подачу судна (складу суден) в технічно справному стані, придатного для перевезення вантажів відповідно до заявки вантажовідправника.

6. Подача перевізником судна (складу суден), непридатного для перевезень вантажів, вважається такою, що не була здійснена.

7. Якщо при подачі судна (складу суден) під навантаження виявлено пошкодження судна, яке може вплинути на цілісність або якість вантажу при перевезенні, вантажовідправник може відмовитися від навантаження вантажу на таке судно, про що складається відповідний акт.

8. У випадку необхідності заміни судна після внесення судна (складу суден) до внутрішнього коносаменту перед подачею судна (складу суден) під навантаження, що пов'язано із виявленою технічною несправністю судна або іншою причиною, перевізник вносить відповідні зміни до відомостей шляхом заповнення нового внутрішнього коносаменту.

9. Після прийняття перевізником вантажу від вантажовідправника, навантаження, закріплення, укриття вантажу на судні (складі суден) в річковому порту (терміналі) відправлення, забезпечуються перевізником, а безпосередньо організовуються капітаном судна (складу суден).

10. Вантаж повинен бути належним чином закріплений засобами кріплення (ремнями, ланцями, розтяжками, тросами, розпірними перекладами, якірними рейками (балками), сітками тощо). Кількість засобів кріплення вантажу повинна бути достатньою для здійснення його безпечного перевезення.

11. Перевізник (капітан судна (складу суден) повинен забезпечити навантаження та розміщення на судні (складі суден) вантажу таким чином, щоб під час здійснення перевезення не допустити порушення Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471.

12. Навантаження вантажів у річковому порту (терміналі) відправлення та розвантаження вантажів у річковому порту (терміналі) призначення здійснюється із дотриманням вимог щодо проведення вантажно-розвантажувальних робіт, встановлених у відповідному річковому порту (терміналі).

13. Перевізник зобов'язаний забезпечити контроль за дотриманням законодавства про охорону праці та норм по техніці безпеки при виконанні вантажно-розвантажувальних робіт.

VII. Здача вантажу

1. Перевізник здає вантаж у річковому порту (терміналі) або іншому місці призначення вантажоодержувачу згідно з внутрішнім коносаментом.

2. У річковому порту (терміналі) призначення вантажоодержувач має право при прийманні вантажу перевірити його масу, кількість місць і стан у випадках: прибуття вантажу у пошкоджених контейнерах, цистернах, тощо або з пошкодженими пломбами вантажовідправника; прибуття швидкопсувних вантажів з порушенням терміну прибуття.

3. При визначенні кількості вантажу за допомогою зважування перевізник не несе матеріальної відповідальності у випадках розходження між масою

вантажу, що зазначена у внутрішньому коносаменті, і фактичною масою вантажу, якщо різниця маси не перевищує:

відповідних нормативів природних втрат маси вантажу, визначених відповідно до законодавства;

технічних норм точності вагів.

4. У разі, якщо при виявленні недостачі, ушкодження або зіпсування вантажів, перевізник і вантажовідправник або вантажоодержувач не дійшли згоди у визначенні їх причин і суми, на яку зменшилась вартість вантажу, на вимогу перевізника, вантажовідправника чи вантажоодержувача проводиться експертиза компетентними організаціями чи фізичними особами.

5. Експертиза проводиться у присутності представників перевізника і вантажовідправника. Результати експертизи оформляються актом. Акт експертизи підписується експертами й особами, які були присутні при проведенні експертизи.

6. Витрати по експертизі (винагорода експерту, вартість його проїзду від місця роботи або проживання до місця видачі вантажу і назад та ін.) оплачуються тією стороною, яка ініціювала проведення експертизи. За результатами експертизи, витрати по проведенню експертизи покладаються на сторону, яка буде у встановленому порядку визнана винною в недостачі, ушкодженні або зіпсутті вантажу.

7. Якщо вантажоодержувач не може прийняти вантаж від перевізника у річковому порту (терміналі) призначення, що вказаний у внутрішньому коносаменті, інший пункт призначення та умови доставки вантажу визначаються за погодженням з вантажовідправником.

8. Якщо перевізник не одержав від вантажовідправника відомостей про зміну річкового порту (терміналу) призначення вантажу або не згоден з новими умовами доставки вантажу, він зобов'язаний повернути вантаж вантажовідправнику. Вартість перевезення вантажу при його поверненні сплачує вантажовідправник.

9. Після розвантаження вантажу в річковому порту (терміналі) призначення та перевірки вантажу, у випадку, передбаченому пунктом 3 цього розділу, та у разі відсутності зауважень, вантажоодержувач отримує вантаж та підписує внутрішній коносамент.

10. У випадку наявності у вантажоодержувача зауважень щодо кількості та/або стану вантажу (нестача або пошкодження вантажу), вантажоодержувач може відмовитися від отримання вантажу із зазначенням про це у внутрішньому коносаменті (вказує вичерпну інформацію про причини відмови від одержання вантажу).

11. У випадку, якщо нестача або пошкодження вантажу не могли бути виявлені при звичайному способі приймання вантажу, то вантажоодержувач може заявити (подати претензію) про виявлену нестачу або пошкодження вантажу в письмовій формі не пізніше, ніж через сім календарних днів з моменту отримання ним вантажу.

В такому випадку вантажоодержувач повинен довести, що нестача або пошкодження вантажу було допущено при здійсненні перевезення.

12. У інших випадках перевізник несе відповідальність за втрату, нестачу або пошкодження прийнятого для перевезення вантажу відповідно до чинного законодавства, якщо не доведе, що втрата, нестача або пошкодження сталися не з його вини.

VIII. Перевезення пасажирів

1. Перевізник під час здійснення перевезення пасажирів повинен забезпечити дотримання вимог з безпеки судноплавства, збереження людського життя та запобігання забрудненню з суден, якими здійснюється перевезення, навколишнього природного середовища.

2. Судна, які використовуються для перевезення пасажирів, повинні відповідати вимогам безпеки, комфортності, доступності, охорони праці та екології, перебувати в належному технічному і санітарному стані, бути укомплектованими відповідно до законодавства. Не допускається для перевезень пасажирів судно (склад суден), яке не відповідає встановленим національним законодавством або міжнародними договорами України вимогам щодо безпеки судноплавства, охорони навколишнього природного середовища, за відсутності належного рівня підготовки, комплектування і кваліфікації членів екіпажу, безпечних умов для життя та здоров'я пасажирів і членів екіпажу та відповідних чинних судових документів і документів членів екіпажу.

3. Перевезення пасажирів внутрішнім водним транспортом здійснюється на основі договору перевезення пасажирів.

Підтвердженням укладення договору перевезення пасажирів є виданий перевізником проїзний документ, який дає право на проїзд внутрішнім водним транспортом.

4. Проїзний документ для перевезення пасажирів та перевезення організованої групи пасажирів може бути оформлений та виданий перевізником пасажирів в паперовій формі або в електронній формі (електронний квиток).

5. Пасажир має право придбати квиток на пасажирське місце будь-якої категорії за наявності на судні вільних пасажирських місць до зазначених пасажиром пунктів призначення, передбачених розкладом руху судна.

6. Особи з інвалідністю та особи, які належать до маломобільних груп населення, у разі пред'явлення документа, що підтверджує необхідність супроводу, можуть супроводжуватися іншою особою безкоштовно.

Особам з інвалідністю з порушеннями зору у разі пред'явлення документа, що посвідчує право на пільгу, дозволяється провозити із собою собаку-поводиря без додаткової оплати, при цьому собака-поводир повинна знаходитись поруч з пасажиром, якого супроводжує, та утримуватись в умовах забезпечення безпеки інших пасажирів під час перевезення.

7. У проїзних документах для здійснення проїзду на міжнародних маршрутах зазначається прізвище та власне ім'я пасажирів.

8. У проїзних документах для здійснення проїзду на міжобласних, місцевих, приміських, міських маршрутах прізвище та власне ім'я пасажирів може не зазначатись.

9. Придбаний проїзний документ дійсний для проїзду пасажирів тільки до того пункту, який зазначений у проїзному документі.

10. Пасажир при придбанні проїзного документа зобов'язаний перевірити правильність зазначених у ньому прізвища, власного імені, інформації про поїздку (дати і часу відправлення, найменування судна, пунктів відправлення і призначення) та іншої інформації.

11. Продаж квитків здійснюється відповідно до кількості місць на судні відповідно до його пасажиромісткості.

Кількість місць, оформлених за одним груповим проїзним документом, не може бути більше кількості місць ніж пасажиромісткість судна.

Якщо продаж проїзних документів на відповідний рейс уже розпочався, то перенесення часу відправлення судна раніше часу, встановленого чинним розкладом руху суден, є недопустимим.

12. Проїзний документ повинен зберігатися у пасажирів до закінчення поїздки.

13. Маршрути перевезення пасажирів в залежності від умов перевезень поділяються на такі види:

громадський – маршрут, на якому перевезення здійснюються регулярно за одним і тим же графіком руху та шляхом слідування судна та призначений для задоволення потреби у повсякденному переміщенні пасажирів;

туристичний – маршрут, на якому перевезення здійснюються не регулярно, з метою організованого відпочинку та (або) ознайомлення з об'єктами культурно-історичної спадщини і пам'ятками архітектури, оздоровлення, перевезення до місць відпочинку та інше.

14. Туристичні маршрути поділяються на:

круїзний – маршрут перевезень пасажирів тривалістю понад 24 години на суднах, які оснащені каютами;

екскурсійно-прогулянковий – маршрут перевезень пасажирів тривалістю не більше ніж 24 години.

15. За протяжністю маршрути поділяються на:

міжнародний – маршрути, на якому щонайменше одне місце посадки-висадки пасажирів розташоване за межами території України;

каботажний – маршрут, на якому місця посадки-висадки пасажирів розташовані на території України.

16. Каботажні маршрути поділяються на:

міжобласний – маршрут, шлях слідування якого пролягає в межах декількох областей;

місцевий – маршрут, шлях слідування якого пролягає в межах однієї області;

приміський – маршрут, шлях слідування якого пролягає між містом та прилягаючими до нього населеними пунктами, а також зонами колективних садів, дачних селищ і місць масового відпочинку протяжністю до 30 кілометрів;

міський – маршрут, шлях слідування якого пролягає в межах одного населеного пункту.

17. Перевізник розміщує на своєму офіційному вебсайті, сайтах організацій, через які здійснюється продаж перевізних документів, та у місцях продажу проїзних документів інформацію про порядок та умови повернення проїзних документів, порядок перевезення ручної поклажі, в тому числі дрібних домашніх тварин, порядок перевезення багажу.

18. У разі припинення договору перевезення пасажирів з ініціативи перевізника пасажир повертається плата за проїзд і за провезення його багажу, у разі провезення ним багажу.

У разі, якщо припинення договору перевезення пасажирів з ініціативи перевізника викликано порушенням пасажиром цих Правил або його діями, що створюють загрозу безпеці судноплавства, життю і здоров'ю інших пасажирів, плата за проїзд і за провезення багажу пасажирів не повертається.

19. У разі припинення з ініціативи перевізника договору перевезення пасажирів під час рейсу судна, за винятком випадків, коли припинення договору перевезення пасажирів з ініціативи перевізника викликано порушенням пасажиром цих Правил або його діями, що створюють загрозу безпеці судноплавства, життю і здоров'ю інших пасажирів, перевізник зобов'язаний за свій рахунок доставити пасажирів на його вимогу в місце відправлення або в найближчий населений пункт з метою забезпечення пасажирів можливості прибути в місце призначення.

IX. Посадка пасажирів на судно та висадка пасажирів із судна

1. Посадка-висадка пасажирів здійснюється через причальні споруди або плавучі споруди, ошвартовані на якірній стоянці або швартовній бочці, призначені для стоянки пасажирських суден та обслуговування пасажирів.

2. Посадка пасажирів в початкових пунктах громадських маршрутів повинна починатися:

на судно, що обслуговує міжобласний маршрут, - не пізніше ніж за одну годину до відправлення судна в рейс;

на судно, що обслуговує місцевий маршрути, - не пізніше ніж за 30 хвилин до відправлення судна в рейс;

на судно, що обслуговує приміські та міські маршрути, - не пізніше ніж за 15 хвилин до відправлення судна в рейс.

3. У початковому і проміжних пунктах маршруту, при проведенні вантажно-розвантажувальних робіт посадка пасажирів повинна починатися після закінчення цих робіт і повинна бути завершена до моменту відправлення судна за розкладом. В кінцевому пункті маршруту вантажно-розвантажувальні роботи проводяться після висадки пасажирів.

4. Перевізник перед початком посадки пасажирів зобов'язаний забезпечити оповіщення пасажирів про час початку посадки на судно з зазначенням місця посадки (причалу), назви судна і часу відправлення.

5. Перевізник зобов'язаний забезпечити організоване здійснення посадки та висадки пасажирів. Для безпеки посадки-висадки пасажирів вихід пасажирів до місця посадки-висадки повинен бути обмежений спеціальними огорожами. Відповідальні особи з числа членів екіпажу судна зобов'язані постійно перебувати біля трапу судна і здійснювати контроль за посадкою-висадкою пасажирів.

6. При посадці пасажирів на судно відповідальна особа, уповноважена перевізником, перевіряє наявність у пасажирів проїзних документів (за винятком випадків, коли продаж квитків здійснюється безпосередньо на судні), а при перевезенні багажу - багажної квитанції. Відповідальна особа, уповноважена перевізником, що перевіряє наявність проїзних документів та багажних квитанцій, має право контролювати відповідність ручної поклажі пасажирів нормам, затвердженим в установленому порядку перевізником.

7. Якщо проїзний документ оформлено на конкретну особу із зазначеним прізвищем та власним ім'ям, пасажир також зобов'язаний пред'явити документ, що посвідчує його особу (паспорт або інший документ, що посвідчує особу, а для дітей у віці до 14 років - свідоцтво про народження).

8. До перевезення може бути не допущений пасажир:

який не пред'явив проїзний документ;

пред'явив проїзний документ, оформлений на конкретну особу із зазначенням прізвища та власного імені, але не пред'явив документ, що посвідчує особу, свідоцтво про народження дитини або пред'явив документ, що посвідчує особу, який не відповідає даним, зазначеним у квитку;

який має ознаки алкогольного чи наркотичного сп'яніння;

який порушує громадський порядок.

9. Перевезення дітей у віці до 14 років включно здійснюється в супроводі повнолітнього пасажирів.

10. Перевізник повинен забезпечити наявність на пасажирських суднах внутрішнього водного транспорту індивідуальних рятувальних жилетів в кількості, що відповідає кількості пасажирів, що перевозяться на судні, а у випадку перевезення дітей – дитячих індивідуальних рятувальних жилетів (універсальних рятувальних жилетів) в кількості, що відповідає кількості дітей, що перевозяться на судні.

11. Пасажир, який перевозить дитину віком до 14 років, повинен мати документ, який підтверджує вік дитини, і пред'являти його особам, які здійснюють контроль під час посадки на судно та на шляху слідування.

12. Дитина віком до 6 років, якщо вона не займає окремого місця, перевозиться з дорослим пасажиром безоплатно без придбання окремого проїзного документа.

13. При прямуванні з одним дорослим пасажиром більше однієї дитини віком до 6 років пасажир повинен додатково придбати квиток на кожне місце, займане дітьми.

14. Перевізник має право ввести обмеження щодо мінімального віку дитини, яка може бути перевезена на судні, що обслуговує туристичний маршрут.

15. Капітан судна в найкоротший строк після закінчення посадки пасажирів на судно організовує з пасажирами інструктаж про умови залишення судна в аварійних ситуаціях, який здійснюється особисто капітаном судна, або уповноваженою ним особою. При проведенні інструктажу допускається використання засобів телекомунікації. При проведенні інструктажу пасажирів повинні бути ознайомлені з прийомами застосування індивідуальних рятувальних засобів, місцями розташування на судні індивідуальних і колективних рятувальних засобів і планом евакуації пасажирів, правилами пожежної безпеки.

16. Капітан судна або помічник капітана під час здійснення перевезення зобов'язаний завчасно оголосити пасажирам про підхід судна до причалу для висадки із зазначенням тривалості зупинки не пізніше ніж:

за 10 хвилин - для приміських і міських маршрутів;
за 30 хвилин - для міжобласних і місцевих маршрутів.

17. Перевізник може затримати відхід судна, змінити маршрут перевезення або місце висадки пасажирів у випадках неможливості перевезення пасажирів в пункт призначення внаслідок непереборної сили, військових дій, заборони влади або інших не залежних від перевізника причин (форс-мажор).

18. У разі, якщо пасажир потребує невідкладної медичної допомоги, яка не може бути надана на судні, і при цьому подальша поїздка хворого небезпечна для його життя і здоров'я, капітан судна зобов'язаний зайти в найближчий річковий порт (термінал), причальної споруди для забезпечення можливості доставки такого пасажирів до медичного закладу.

19. Факт наявності причин, що перешкоджають продовженню хворим пасажиром поїздки, встановлюється судновим лікарем, а при його відсутності - капітаном судна. Про це капітаном судна складається акт довільної форми у двох примірниках із зазначенням прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) пасажирів, якого висаджують з судна, опису його стану і річкового порту (терміналу), в якому його буде висаджено. Акт підписується капітаном судна, а також судновим лікарем (при його наявності). Один примірник акта передається особі, відповідальній за прийом хворого в місці висадки пасажирів, а другий з відміткою цієї особи про прийом хворого пасажирів залишається у капітана судна.

20. При госпіталізації хворого пасажирів, багаж за його бажанням вивантажується в тому ж місці, де відбулася висадка пасажирів, або слідує до місця призначення, зазначеного у квитку пасажирів.

При відсутності можливості вивантаження багажу в місці висадки пасажирів, багаж доставляється в місце призначення, зазначене у проїзному документі пасажирів.

21. Якщо пункт, в якому опинилося судно для висадки хворого пасажирів, не передбачений розкладом руху судна як пункт зупинки, така зупинка судна вважається вимушеною, і перевізник звільняється від відповідальності за прибуття судна з запізненням в наступні пункти маршруту.

На прохання пасажирів капітаном судна видається довідка про несвоєчасне прибуття або відправлення судна із вказанням причин несвоєчасного прибуття або відправлення.

Х. Перевезення ручної поклажі та багажу

1. До ручної поклажі належать предмети і речі незалежно від виду упакування, що легко переносяться і за своїми розмірами без труднощів розміщуються на судні у місцях, що призначені для розміщення ручної поклажі. Збереження ручної поклажі, що перевозиться разом з пасажиром, забезпечує її власник.

2. Кожний пасажир має право безоплатно перевозити з собою на судні ручну поклажу у розмірах, визначених перевізником.

3. Перевізник визначає розміри ручної поклажі, яку пасажир має право перевозити безоплатно та тариф, за яким оплачується вартість перевезення ручної поклажі, яка перевищує встановлені параметри, та розміри ручної поклажі, які не підлягають перевезенню.

4. На кожне місце багажу перевізник зобов'язаний нанести номер багажної квитанції.

5. Забороняється перевезення в ручній поклажі:
диких тварин;
зброї без чохла та дозволів на носіння та зберігання (крім випадків, передбачених законом);
вогнебезпечних, вибухонебезпечних, легкозаймистих, отруйних, радіоактивних речовин;
колючих, ріжучих предметів, садового інвентарю без належного (безпечного) пакування;
речей, які можуть зіпсувати або забруднити речі інших пасажирів.

6. При прийнятті багажу для перевезення перевізник перевіряє відповідність багажу і його упаковки вимогам цих Правил. У разі, якщо багаж пред'явлений до перевезення в упаковці, яка не відповідає вимогам цих Правил або в пошкодженій упаковці, перевізник має право відмовити в прийомі такого багажу до перевезення.

7. На підставі документа про оплату і на підтвердження прийому багажу для перевезення пасажиру видається багажна квитанція.

8. Після прибуття в пункт призначення багаж видається власнику багажу за пред'явленням багажної квитанції. При видачі багажу власником багажу проводиться перевірка його стану.

9. У разі втрати багажної квитанції, власник багажу може отримати його пред'явивши документ, який посвідчує особу власника багажу за наявності доказів про належність цього багажу.

10. Власник багажу має право вважати багаж втраченим і вимагати від перевізника оплати його вартості, якщо багаж не прибуде в пункт призначення протягом 7 календарних днів після закінчення строку його доставки. Протягом зазначеного строку перевізник зобов'язаний здійснити розшук багажу. У разі не виявлення багажу протягом зазначеного строку, на звороті пред'явленої власником багажу багажної квитанції перевізником робиться відмітка «Багаж не прибув», завірена підписом уповноваженої перевізником особи із зазначенням дати.

Якщо багаж буде знайдений, перевізник забезпечує повідомлення власника багажу і його доставку за власний рахунок в пункт призначення, вказаний пасажиром або на прохання пасажирів – за вказаною ним адресою.

11. Багаж, не затребуваний протягом трьох місяців з дня приходу судна в місце призначення, набуває статусу знахідки і до нього застосовуються положення Цивільного кодексу України про знахідку.

XI. Страхування пасажирів

1. Життя і здоров'я пасажирів на час перевезень їх внутрішнім водним транспортом підлягають обов'язковому страхуванню відповідно до законодавства.

2. При оформленні проїзду з кожного пасажирів утримується страховий збір (страховий платіж), який включається до вартості проїзду.

3. Пасажири, що мають право на безкоштовний проїзд, в тому числі діти віком до 6 років, які не займають окремого місця, та особи, які супроводжують осіб з інвалідністю та осіб, які належать до маломобільних груп населення, підлягають обов'язковому особистому страхуванню без сплати страхового збору (страхового платежу).

4. Розмір страхового збору (страхового платежу) на проїзному документі зазначається окремо.

При здійсненні перевезення, тривалість якого не перевищує 12 годин, розмір страхового збору (страхового платежу) на проїзному документі не зазначається.

ХІІ. Права і обов'язки пасажирів та перевізника

1. Пасажир має право на:

безпечне і своєчасне перевезення до місця призначення, вказаного у проїзному документі, та належне обслуговування під час перевезення;

безоплатне перевезення із собою однієї дитини віком до 6 років без надання окремого місця для сидіння;

безоплатне перевезення із собою ручної поклажі, в розмірах, визначених перевізником;

перевезення багажу, відповідно до порядку, визначеного перевізником;

відшкодування за втрачений чи пошкоджений багаж;

одержання інформації про розклад руху суден, про перелік послуг, які надаються, їхню вартість та ін.;

перевезення з собою домашніх тварин, відповідно до порядку, визначеного перевізником;

придбання проїзного документа для проїзду на будь-яке судно, у якому є вільні місця, до будь-якої зупинки за маршрутом руху судна.

2. Пасажир зобов'язаний:

сплатити перевізнику встановлену плату за проїзд (крім пасажирів, що мають право на безкоштовний проїзд) та за перевезення багажу;

займати місце на судні згідно з придбаним проїзним документом;

дотримуватись цих Правил та правил, встановлених перевізником.

3. Перевізник зобов'язаний:

безпечно та своєчасно перевезти пасажирів від пункту відправлення до пункту призначення, вказаному у проїзному документі, надавши йому місце згідно з придбаним проїзним документом;

перевезти багаж до пункту призначення, вказаному у багажній квитанції, та видати його пасажирів особисто або уповноваженій ним особі;

безоплатно надавати користувачам інформацію про розклад руху суден, вартість проїзду, перевезення багажу, перелік та вартість послуг, наявність вільних місць на суднах тощо;

своєчасно доводити до пасажирів інформацію про запізнення судна;

забезпечувати збереження багажу пасажирів;

надавати безоплатну допомогу під час посадки на судно, перебування на судні та під час висадки з судна, перенесення ручної поклажі особам з інвалідністю та особам, які належать до маломобільних груп населення, що потребують сторонньої допомоги;

затвердити та розмістити на своєму офіційному вебсайті, сайтах організацій, через які здійснюється продаж проїзних документів, та у місцях їх продажу інформацію про порядок та умови повернення проїзних документів, порядок перевезення ручної поклажі, в тому числі дрібних домашніх тварин, порядок перевезення багажу.

4. Перевізник має право:

вимагати від пасажирів дотримання цих Правил та правил, встановлених перевізником;

відмовити в посадці пасажирів на судно при відсутності у нього проїзного документа чи пред'явленні пасажиром недійсного проїзного документа;

відмовити в посадці пасажирів на судно у разі порушення пасажиром вимог щодо перевезення ручної поклажі, живих тварин і птахів, при порушенні пасажиром громадського порядку, при виявленні у пасажирів ознак алкогольного чи наркотичного сп'яніння;

відмовити пасажирів в поверненні платежів за недійсні проїзні документи;

висадити пасажирів з судна у випадках, передбачених цими Правилами.

Начальник Управління морського
та річкового транспорту

Ярослав ІЛІСЕВИЧ